

2022-03-10
I2022/00621**Infrastrukturdepartementet**Affärsverket svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg

Uppdrag att kartlägga och analysera klimatförändringarnas påverkan på dammsäkerheten

Regeringens beslut

Regeringen ger Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) i uppdrag att i samverkan med Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), vattenkraftbranschen och andra relevanta aktörer analysera klimatförändringarnas påverkan på dammsäkerheten.

I uppdraget ingår följande.

- 1 Sammanställa aktuell kunskap rörande klimatförändringars påverkan på dammsäkerhet.
- 2 Analysera hur förändringar i tillrinningsförhållanden och drift av vattenkraftssystem kan påverka dimensionerande flöde samt risken för höga flöden.
- 3 Kartlägga sårbarheten hos dammar i dammsäkerhetsklass A, B och C, med avseende på höga flöden och klimatförändringar.
- 4 Utredda och beskriva hur den nationella strategin för klimatanpassning och dess principer bör tillämpas inom dammsäkerhetsområdet samt föreslå åtgärder, om behov av sådana identifieras. Eventuella förslag ska inkludera en analys av vilka kostnader de innebär. Om möjligt ska ekologiska konsekvenser beaktas av dessa åtgärder. Svenska kraftnät ska samverka med Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten i denna del.

Vid genomförandet av uppdraget ska redan överenskommen arbetsfördelning mellan Svenska kraftnät, SMHI samt

branschorganisationerna Energiföretagen Sverige och SveMin beaktas. Kostnaderna mellan myndigheterna ska regleras enligt befintligt avropsavtal.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 5 december 2023.

Skälen för regeringens beslut

De dammar som finns i Sverige klassificeras utifrån en bedömning av ett eventuellt dammhaveris sammanlagda samhälleliga konsekvenser. Beroende på konsekvenserna av ett dammhaveri ska en damm klassificeras i dammsäkerhetsklass A, B, eller C. Vidare är vattencykeln nära kopplad till meteorologiska förhållanden samtidigt som dammanläggningar kräver en hydrologisk ansats avseende dynamik och extremer för is, snö och vattenföring. I ett framtida klimat kan det inte uteslutas att hydrologiska extremer ändrar karaktär eller att ogynnsamma förhållanden kan sammanfalla på ett sätt som inte förekommer idag. Förändringar i driftsmönster och omvärldsfaktorer, som beror på klimatförändringar eller utvecklingen av energisystemet, kan innebära förändrade säkerhetsmarginaler ur ett dammsäkerhetsperspektiv i synnerhet avseende avbördningskapacitet.

FN:s klimatpanel IPCC konstaterar nu med ännu större säkerhet än tidigare att alla regioner i världen påverkas av klimatförändringen och pekar på allt större effekter över tid. Ett klimat i förändring kan ge allvarliga effekter i Sverige med ökad förekomst av extrema väderhändelser som värmebölja, kraftiga regn samt översvämningar, ras, skred och erosion. Antalet dammanläggningar som kan påverkas är potentiellt stort och tidsperspektivet för anpassningsåtgärder långt.

Regeringen ser därför ett behov av att kartlägga och analysera klimatförändringarnas påverkan på dammsäkerheten.

På regeringens vägnar

Khashayar Farmanbar

Anna M Carlsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/SSK

Försvarsdepartementet/MFI

Finansdepartementet/BA och OFA

Miljödepartementet/KL, NM och R

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Energiföretagen

Svemin